

ki so tesnile moj razgled, in oko je začudeno zazrlo nepoznan velik svet, ki je vzniknil pred menoj kakor v čudoviti prelestni bajki. Domovina, domovina! Zavedel sem se, moje učenje je zadobilo drugačen cilj, ki mi je zablščal v daljavi, oblit s svetlimi žarki vzhajajočega solнца, cilj, ki je po njem zahrepenela z vsemi silami moja mlada duša. In oklenil sem se z vsem svojim bitjem in žitjem svojega učitelja, ki mi je zdaj postal pravi prijatelj, ki sem v njem zrl utelešeno vse lepo in blago, kar ima priti lepega in blagega nad našo domovino. »Učite se, da boste mogli kedaj koristiti svoji domovini, da boste možje, kakršnih ona potrebuje! Vsak po svoji moči, a vsi skupaj in v trdni slogi, in cvesti mora in rasti, da je ne premaga škodoželjni in zločesti sosed.« tako nam je govoril, tako nas je užigal, in njegovo oko je plamtelo v svetem ognju in njegov glas je zvenel prepričevalno in proroško. In kakor učitelj, tako je govoril tudi stari župnik, roko v roki sta hodila pred nami in iz njiju je izhajala toplota ter vnemala naša srca. Dolgo sta delala, a zdaj že oba počivata na samotnem pokopališču vrhu griča. Prvi se je ločil župnik, a kmalu za njim se je napotil tudi učitelj Kosopoljski. Tam ležita, a nista umrla: njiju duh še dandanes plava nad vasjo in bo plaval še nad poznimi rodovi.

Mati je utihnila, a zunaj je vedno bolj razsajala nevihta, stresala so se okna in tulilo je ob vogalih. Malemu Milanu pa so se svetile oči kakor bi sijalo najlepše solnce. Morda je bilo danes prvič, da se je zganilo v njegovem srcu to, kar se je zganilo pred toliko leti v srcu njegovega očeta pri besedah pokojnega učitelja Kosopoljskega. Morda je ta dan prvič padla v njegovo dušo iskra domoljubja, da je v njem mogočno telesa vse njegovo poznejše življenje.

Svjatoslav:

Škrat in angel.

*Skrival je škrat Dobrodej
v skalnatih gorah zaklade,
priskal je po gozdnih stezah,
zoabljal potnike v prepade.*

*Karal ga je daljni Bog:
>Škrat moj, segaš previsoko!
Rogal se je Dobrodej:
>Kdo ima močnejšo roko?«*

*Bog je angela poslal:
v prvem udaru ogenj sine,
v drugem škratec zaječi,
v tretjem udaru v brezno izgine.*

*Zdaj je svetel črni gozd.
Bog ve, kam so šli zakladi,
morda jih je škrat zakril,
morda vzeli jih prepadi.*